Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/6812

29.11.2024

ODPORÚČANIE RADY

z 21. októbra 2024

k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Nemecka

(C/2024/6812)

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121 ods. 2 a článok 148 ods. 4,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([1]), a najmä na jeho článok 3 ods. 3,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1176/2011 zo 16. novembra 2011 o prevencii a náprave makroekonomických nerovnováh ([2]), a najmä na jeho článok 6 ods. 1,

so zreteľom na odporúčanie Európskej komisie,

so zreteľom na uznesenia Európskeho parlamentu,

so zreteľom na závery Európskej rady,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre zamestnanosť,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a finančného výboru,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre sociálnu ochranu,

so zreteľom na stanovisko Výboru pre hospodársku politiku,

keďže:

(1) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 ([3]), ktorým sa zriadil Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „mechanizmus“), nadobudlo účinnosť 19. februára 2021. Mechanizmus poskytuje členským štátom finančnú podporu na vykonávanie reforiem a investícií, pričom so sebou prináša fiškálny impulz financovaný Úniou. V súlade s prioritami európskeho semestra pre koordináciu hospodárskych politík mechanizmus pomáha dosiahnuť hospodársku a sociálnu obnovu a vykonávanie udržateľných reforiem a investícií, najmä reforiem a investícií s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu a posilniť odolnosť hospodárstiev členských štátov. Zároveň pomáha posilňovať verejné financie a podporovať rast a tvorbu pracovných miest v strednodobom a dlhodobom horizonte, posilňovať územnú súdržnosť v rámci Únie a podporovať pokračujúce vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.

(2) Cieľom nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 ([4]) (ďalej len „nariadenie o REPowerEU“), ktoré bolo prijaté 27. februára 2023, je postupne ukončovať závislosť Únie od dovozu ruských fosílnych palív. Pomohlo by to dosiahnuť energetickú bezpečnosť a diverzifikovať dodávky energie do Únie, pričom by sa zároveň zvýšila miera využívania obnoviteľných zdrojov energie, zvýšili by sa kapacity na uskladňovanie energie a energetická efektívnosť.

([1]) Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.
([2]) Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1176/oj.
([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti (Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).
([4]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2023/435 z 27. februára 2023, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) 2021/241, pokiaľ ide o kapitolu REPowerEU v plánoch obnovy a odolnosti, a ktorým sa menia nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) 2021/1060 a (EÚ) 2021/1755 a smernica 2003/87/ES (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2023, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

(3) Komisia 16. marca 2023 vydala oznámenie s názvom „Dlhodobá konkurencieschopnosť EÚ: výhľad na obdobie po roku 2030“, ktoré má slúžiť ako podklad pre rozhodnutia v príslušných oblastiach politiky a má vytvoriť rámcové podmienky pre zvyšovanie rastu. V oznámení sa konkurencieschopnosť vymedzuje na základe deviatich navzájom sa posilňujúcich faktorov. Spomedzi týchto faktorov sa prístup k súkromnému kapitálu, výskum a inovácia, vzdelávanie a zručnosti a fungovanie jednotného trhu javia ako kľúčové politické priority pre reformy a investície, ktoré majú vyriešiť súčasné výzvy v oblasti produktivity a zároveň upevniť dlhodobú konkurencieschopnosť Únie a jej členských štátov. Komisia 14. februára 2024 vydala oznámenie s názvom „Výročná správa 2024 o jednotnom trhu a konkurencieschopnosti“. V uvedenom oznámení sa podrobne opisujú silné stránky a výzvy európskeho jednotného trhu z hľadiska konkurencieschopnosti a na základe deviatich identifikovaných faktorov konkurencieschopnosti sa sleduje ročný pokrok.

(4) Komisia 21. novembra 2023 prijala ročný prieskum udržateľného rastu na rok 2024, čím odštartovala európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík na rok 2024. Európska rada 22. marca 2024 schválila priority ročného prieskumu udržateľného rastu na rok 2024, ktoré sú sústredené na štyri rozmery konkurencieschopnej udržateľnosti. Komisia 21. novembra 2023 prijala na základe nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 aj správu o mechanizme varovania na rok 2024, v ktorej Nemecko určila za jeden z členských štátov, ktoré môžu byť postihnuté nerovnováhami alebo ktorým môže hroziť, že budú postihnuté nerovnováhami, a v prípade ktorých bude potrebné vykonať hĺbkové preskúmanie. V ten istý deň Komisia prijala aj stanovisko k návrhu rozpočtového plánu Nemecka na rok 2024. Komisia prijala aj odporúčanie na odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny a návrh spoločnej správy o zamestnanosti na rok 2024, v ktorej sa analyzuje vykonávanie usmernení pre politiky zamestnanosti a zásad Európskeho piliera sociálnych práv. Rada prijala odporúčanie Rady o hospodárskej politike eurozóny ([5]) (ďalej len „odporúčanie pre eurozónu na rok 2024“) 12. apríla 2024 a spoločnú správu o zamestnanosti 11. marca 2024.

(5) Dňa 30. apríla 2024 nadobudol účinnosť nový rámec Únie pre správu hospodárskych záležitostí. Rámec zahŕňa nové nariadenie (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade, zmenené nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 ([6]) o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku a zmenenú smernicu Rady 2011/85/EÚ ([7]) o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov. Cieľom tohto nového rámca pre správu hospodárskych záležitostí je podporovať zdravé a udržateľné verejné financie, udržateľný a inkluzívny rast a odolnosť prostredníctvom reforiem a investícií a predchádzať nadmerným deficitom verejných financií. Nový rámec pre správu hospodárskych záležitostí podporuje aj preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinnejším a koherentnejším vykonávaním. Každý členský štát má Rade a Komisii predložiť národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán obsahuje fiškálne, reformné a investičné záväzky členského štátu, ktoré sa vzťahujú na plánovací horizont štyroch alebo piatich rokov v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia národného zákonodarcu. Trajektória vývoja čistých výdavkov ([8]) v národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch má byť v súlade s požiadavkami nariadenia (EÚ) 2024/1263 vrátane požiadaviek na to, aby verejný dlh do konca obdobia úprav dosiahol alebo si udržal hodnoverne klesajúci trend alebo aby zostal na obozretnej úrovni pod 60 % hrubého domáceho produktu (HDP) a aby sa deficit verejných financií v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 3 % HDP stanovenú v zmluve a/alebo sa pod ňou udržal. Ak sa členský štát zaviaže uskutočniť príslušný súbor reforiem a investícií v súlade s kritériami stanovenými v nariadení (EÚ) 2024/1263, obdobie úprav sa môže predĺžiť najviac o tri roky. V snahe podporiť prípravu týchto národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánov uverejnila Komisia 21. júna 2024 usmernenia týkajúce sa informácií, ktoré majú členské štáty poskytovať vo svojich národných strednodobých fiškálno-štrukturálnych plánoch a vo svojich výročných správach o pokroku. V súlade s článkami 5 a 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263 zaslala Komisia členským štátom v príslušných prípadoch referenčné trajektórie a technické informácie. Členské štáty majú predložiť svoje národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány do 20. septembra 2024, pokiaľ sa daný členský štát a Komisia nedohodnú na primeranom predĺžení tejto lehoty. Členské štáty môžu v súlade so svojimi vnútroštátnymi právnymi rámcami diskutovať o svojich návrhoch strednodobých plánov so svojimi národnými parlamentmi, môžu

([5]) Odporúčanie Rady z 12. apríla 2024 o hospodárskej politike eurozóny (Ú. v. EÚ C, C/2024/2807, 23.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2807/oj).

([6]) Nariadenie Rady (ES) č. 1467/97 zo 7. júla 1997 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 6, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1467/oj).

([7]) Smernica Rady 2011/85/EÚ z 8. novembra 2011 o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L 306, 23.11.2011, s. 41, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/85/oj).

([8]) Čisté výdavky v zmysle vymedzenia v článku 2 bode 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263: „Čisté výdavky“ sú výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov; ii) diskrečných príjmových opatrení; iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie; iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou; v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

požiadať nezávislé fiškálne inštitúcie o vydanie stanoviska a môžu uskutočniť konzultácie so sociálnymi partnermi a inými vnútroštátnymi zainteresovanými stranami.

(6) Európsky semester pre koordináciu hospodárskych politík sa v roku 2024 ďalej vyvíja v súlade s vykonávaním mechanizmu. Na plnenie priorít jednotlivých politík v rámci európskeho semestra je nevyhnutné, aby sa aj naďalej plne vykonávali plány obnovy a odolnosti, keďže tieto plány pomáhajú účinne riešiť všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny vydaných v posledných rokoch alebo ich významnú časť. Odporúčania pre jednotlivé krajiny na roky 2019, 2020, 2022 a 2023 sú naďalej rovnako relevantné pre plány obnovy a odolnosti, ktoré boli zrevidované, aktualizované alebo zmenené v súlade s článkami 14, 18 a 21 nariadenia (EÚ) 2021/241.

(7) V súlade s článkom 18 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241 Nemecko predložilo Komisii 28. apríla 2021 svoj národný plán obnovy a odolnosti. Komisia podľa článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 posúdila relevantnosť, účinnosť, efektívnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti, a to v súlade s usmerneniami pre posudzovanie stanovenými v prílohe V k uvedenému nariadeniu. Rada 13. júla 2021 prijala svoje vykonávacie rozhodnutie o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Nemecka ([9]), ktoré bolo zmenené 8. decembra 2023 podľa článku 18 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 s cieľom aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu ([10]). Uvoľnenie platieb je podmienené prijatím rozhodnutia Komisie v súlade s článkom 24 ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 o tom, že Nemecko uspokojivo splnilo príslušné míľniky a ciele stanovené vo vykonávacom rozhodnutí Rady. Keď sa hovorí o uspokojivom splnení, predpokladá sa, že v súvislosti s predchádzajúcimi míľnikmi a cieľmi, ktoré už boli dosiahnuté, nedošlo k zvratu.

(8) Nemecko 17. apríla 2024 predložilo svoj národný program reforiem na rok 2024 a 24. apríla 2024 svoj program stability na rok 2024 v súlade s článkom 4 ods. 1 nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 ([11]). V súlade s článkom 27 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa v národnom programe reforiem na rok 2024 zohľadňujú aj polročné správy Nemecka o pokroku dosiahnutom pri plnení jeho plánu obnovy a odolnosti.

(9) Komisia 19. júna 2024 uverejnila správu o krajine týkajúcu sa Nemecka na rok 2024. Posudzoval sa v nej pokrok, ktorý Nemecko dosiahlo pri plnení príslušných odporúčaní pre danú krajinu, ktoré prijala Rada v rokoch 2019 až 2023, a hodnotilo sa v nej vykonávanie plánu obnovy a odolnosti Nemecka. Na základe tejto analýzy sa v správe o krajine identifikovali nedostatky v súvislosti s výzvami, ktoré plán obnovy a odolnosti nerieši alebo ich rieši len čiastočne, ako aj v súvislosti s novými a vznikajúcimi výzvami. Okrem toho sa v nej posudzoval pokrok Nemecka pri vykonávaní Európskeho piliera sociálnych práv a pri dosahovaní hlavných cieľov Únie v oblasti zamestnanosti, zručností a znižovania chudoby, ako aj pokrok pri dosahovaní cieľov Organizácie Spojených národov v oblasti udržateľného rozvoja.

(10) Komisia vykonala v súvislosti s Nemeckom hĺbkové preskúmanie podľa článku 5 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011. Hlavné zistenia posúdenia, ktoré vykonali útvary Komisie v súvislosti s makroekonomickou zraniteľnosťou Nemecka na účely uvedeného nariadenia, boli uverejnené v apríli 2024. Komisia 19. júna 2024 dospela k záveru, že v Nemecku existujú makroekonomické nerovnováhy. Nemecko čelí najmä zraniteľnostiam súvisiacim s veľkým prebytkom bežného účtu. Uvedené zraniteľnosti sú naďalej relevantné, napriek určitému zníženiu veľkého prebytku bežného účtu v priebehu rokov, keďže pretrváva základný problém slabého domáceho dopytu a utlmených investícií, ktoré majú cezhraničný význam, zatiaľ čo politická reakcia bola obmedzená. S nižšími cenami energie, slabým domácim dopytom a pomalým svetovým obchodom sa prebytok bežného účtu vrátil zo 4,2 % HDP v roku 2022 na 5,9 % HDP v roku 2023. Predpokladá sa, že tento a budúci rok do istej miery stúpne, pričom zostane výrazne pod úrovňou spred pandémie. Vzhľadom na veľkosť nemeckého hospodárstva a jeho obchodnú integráciu v eurozóne to má cezhraničný význam. Klesajúce ceny obytných nehnuteľností výrazne znížili rozsah nadhodnotenia ich cien, zatiaľ s obmedzeným vplyvom na finančný systém, ale komerčné nehnuteľnosti si naďalej vyžadujú monitorovanie. Klesajúce investície do bývania by mohli v blízkej budúcnosti viesť k opätovnému výskytu cenových tlakov a následným rizikám nadhodnotenia. V budúcnosti sa očakáva mierne zhoršenie nákladovej konkurencieschopnosti, pričom domácnosti opätovne nadobúdajú určitú kúpnu silu, keďže sa predpokladá, že mzdy budú v reálnom vyjadrení rásť. Oživenie súkromných investícií si vyžaduje čas a Komisia očakáva, že fiškálna

([9]) ST 10158/21 INIT; ST 10158/21 ADD 1.

([10]) Vykonávacie rozhodnutie Rady z 8. decembra 2023, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie z 13. júla 2021 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Nemecka (ST 15572/23 INIT).

([11]) Nariadenie Rady (ES) č. 1466/97 zo 7. júla 1997 o posilnení dohľadu nad stavmi rozpočtov a o dohľade nad hospodárskymi politikami a ich koordinácii (U. v. ES L 209, 2.8.1997, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/1997/1466/oj).

konsolidácia bude mať vplyv na domáci dopyt s potenciálnymi následkami pre verejné investície. Celkové základné slabé miesta z hľadiska výraznej nerovnováhy medzi úsporami a investíciami sa zásadne nezmenili: investičné potreby sa v priebehu rokov zvyšujú, pričom ide najmä o verejné investície na regionálnej úrovni a podnikové investície vo všeobecnosti, čo by v budúcnosti malo podporiť hospodársky rast. Hoci vláda prijala určité opatrenia na podporu investícií a plán obnovy a odolnosti Nemecka zahŕňa dôležité opatrenia na podporu investícií, rozsah politickej reakcie zatiaľ neviedol k výraznejšiemu pokroku a ani nebol dostatočný na vyriešenie všeobecného problému vyšších súkromných a verejných investícií.

(11) Podľa údajov, ktoré overil Eurostat, zostal deficit verejných financií Nemecka v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022 nezmenený na úrovni 2,5 % HDP, zatiaľ čo dlh verejnej správy klesol zo 66,1 % HDP na konci roka 2022 na 63,6 % HDP na konci roka 2023.

(12) Rada 12. júla 2022 odporučila ([12]), aby Nemecko prijalo opatrenia s cieľom zabezpečiť v roku 2023, že rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov bude v súlade s celkovo neutrálnymi zámermi fiškálnej politiky ([13]), pričom sa zohľadní pokračujúca dočasná a cielená podpora domácností a podnikov, ktoré sú najviac ohrozené nárastom cien energie, a ľudí utekajúcich z Ukrajiny. Nemecku sa odporučilo, aby bolo pripravené prispôsobiť bežné výdavky vyvíjajúcej sa situácii. Zároveň mu bolo odporučené, aby zvýšilo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti s ohľadom na iniciatívu REPowerEU, okrem iného aj využitím mechanizmu a iných fondov Únie. Podľa odhadov Komisie boli zámery fiškálnej politiky ([14]) v roku 2023 reštriktívne, a to na úrovni 0,3 % HDP. Rast primárnych bežných výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov (bez diskrečných príjmových opatrení) predstavoval v roku 2023 reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,5 % HDP a bol v súlade s odporúčaním Rady z 12. júla 2022. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu a z iných fondov Únie dosiahli v roku 2023 výšku 0,2 % HDP. Investície financované z vnútroštátnych zdrojov dosiahli v roku 2023 výšku 2,6 % HDP, čo v porovnaní s rokom 2022 predstavuje ročný nárast o 0,1 percentuálneho bodu. Nemecko financovalo dodatočné investície prostredníctvom mechanizmu a iných fondov Únie. Nemecko financovalo verejné investície do zelenej a digitálnej transformácie a energetickej bezpečnosti, ako je energetická obnova budov, zlepšenie nabíjacej infraštruktúry pre elektrické vozidlá a vybavenie škôl pre digitálny vek. Tieto verejné investície sa čiastočne financujú z mechanizmu a iných fondov Únie.

(13) V makroekonomickom scenári v programe stability na rok 2024, ktorý tvorí základ rozpočtových projekcií, sa predpokladá rast reálneho HDP na úrovni 0,2 % v roku 2024 a na úrovni 1,0 % v roku 2025. Očakáva sa, že deficit verejných financií klesne v roku 2024 na 1¾ % HDP a na 1 % HDP v roku 2025, pričom pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 zvýšiť na 64 % a následne znížiť na 63¼ % do konca roka 2025. Po roku 2025 sa má deficit verejných financií podľa projekcií zvýšiť na 1¼ % HDP v roku 2026 a na 1½ % v roku 2027 a následne má v roku 2028 klesnúť na 1 %. Plánuje sa teda, že saldo verejných financií zostane v horizonte programu pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve. Na druhej strane sa predpokladá, že po roku 2025 sa pomer dlhu verejnej správy k HDP postupne zníži na 63¼ % v roku 2026, na 63 % v roku 2027 a na 62 % v roku 2028.

(14) V prognóze Komisie z jari 2024 sa predpokladá nárast reálneho HDP o 0,1 % v roku 2024 a o 1,0 % v roku 2025, zatiaľ čo inflácia meraná podľa harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) sa má pohybovať na úrovni 2,4 % v roku 2024 a 2,0 % v roku 2025.

(15) V prognóze Komisie z jari 2024 sa v roku 2024 počíta s deficitom verejných financií vo výške 1,6 % HDP, zatiaľ čo pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2024 znížiť na 62,9 %. Za znížením deficitu v roku 2024 stojí najmä postupné ukončenie núdzových podporných opatrení súvisiacich s energetikou, v prípade zníženia pomeru dlhu k HDP ide o podobný vplyv. Na základe odhadov Komisie majú byť zámery fiškálnej politiky v roku 2024 reštriktívne v rozsahu 0,8 % HDP.

([12]) Odporúčanie Rady z 12. júla 2022, ktoré sa týka národného programu reforiem Nemecka na rok 2022 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na rok 2022 (Ú. v. EÚ C 334, 1.9.2022, s. 35).

([13]) Na základe prognózy Komisie z jari 2024 sa strednodobý rast potenciálneho HDP Nemecka v roku 2023, ktorý sa používa na meranie zámerov fiškálnej politiky, odhaduje v nominálnom vyjadrení na 7,5 % na základe desaťročnej priemernej reálnej potenciálnej miery rastu a deflátora HDP na rok 2023.

([14]) Zámery fiškálnej politiky sú vymedzené ako miera ročnej zmeny východiskovej rozpočtovej pozície verejnej správy. Ich cieľom je posúdiť hospodársky impulz vyplývajúci z fiškálnych politík, a to tých, ktoré sú financované z vnútroštátnych zdrojov, ako aj tých, ktoré sú financované z rozpočtu Únie. Zámery fiškálnej politiky sa merajú ako rozdiel medzi i) strednodobým potenciálnym rastom a ii) zmenou primárnych výdavkov bez diskrečných príjmových opatrení (a bez dočasných núdzových opatrení súvisiacich s krízou spôsobenou pandémiou ochorenia COVID-19) a vrátane výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie.

(16) Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa očakáva, že z nenávratnej podpory (grantov) z mechanizmu sa v roku 2024 budú financovať výdavky vo výške 0,1 % HDP, čo je rovnaká suma ako v roku 2023. Výdavky financované z grantov v rámci mechanizmu umožnia realizovať vysokokvalitné investície a reformy na zvýšenie produktivity bez toho, aby mali priamy vplyv na saldo verejných financií alebo verejný dlh Nemecka.

(17) Rada 14. júla 2023 odporučila ([15]) Nemecku, aby zabezpečilo obozretnú fiškálnu politiku, a to najmä tak, že nominálne zvýšenie čistých primárnych výdavkov financovaných z vnútroštátnych zdrojov ([16]) obmedzí v roku 2024 na najviac 2,5 %. Členské štáty boli vyzvané, aby pri plnení svojich rozpočtov na rok 2023 a príprave návrhov rozpočtových plánov na rok 2024 zohľadnili, že Komisia navrhne Rade, aby začala postupy pri nadmernom deficite na základe deficitu podľa výsledných údajov za rok 2023. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že čisté primárne výdavky Nemecka financované z vnútroštátnych zdrojov sa v roku 2024 zvýšia o 2,6 %, čo je vyššia úroveň ako odporúčaná maximálna miera rastu. Na túto predpokladanú mieru rastu čistých výdavkov v roku 2024 v prognóze Komisie z jari 2024 však má vplyv zatriedenie subjektov verejnej dopravy do sektora verejnej správy v priebehu roka 2023 ([17]), ktoré spôsobilo zlom v časovom rade. Ak by sa nepočítal vplyv tohto zatriedenia, predpokladá sa, že čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov by sa v roku 2024 zvýšili o 2,4 %, čo je pod odporúčanou maximálnou mierou rastu. To je v súlade s odporúčaním Rady.

(18) Rada okrem toho odporučila, aby Nemecko prijalo opatrenia s cieľom čo najskôr v rokoch 2023 a 2024 zrušiť platné núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a súvisiace úspory využilo na zníženie deficitu verejných financií. Rada ďalej odporučila, že ak by si opätovné zvyšovanie cien energie vyžadovalo nové podporné opatrenia alebo pokračovanie existujúcich opatrení, Nemecko má zabezpečiť, aby sa takéto podporné opatrenia zameriavali na ochranu zraniteľných domácností a podnikov, aby boli fiškálne dostupné a aby sa nimi zachovali stimuly na úsporu energie. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa čisté rozpočtové náklady ([18]) na núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky odhadujú na 1,2 % HDP v roku 2023, pričom sa predpokladá, že v roku 2024 budú na úrovni 0,1 % HDP a v roku 2025 na úrovni 0,0 % HDP. Predpokladá sa najmä, že znížená sadzba dane z pridanej hodnoty na plyn zostane v platnosti aj v roku 2024, aj keď jej vplyv bude malý. Ak by sa súvisiace úspory využili na zníženie deficitu verejných financií, ako to odporúčala Rada, tieto projekcie by v roku 2024 znamenali fiškálnu úpravu na úrovni 1,1 % HDP, zatiaľ čo čisté primárne výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov ([19]) predstavujú v danom roku reštriktívny príspevok k zámerom fiškálnej politiky vo výške 0,8 % HDP. Núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky boli zrušené v rokoch 2023 a 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Nepredpokladá sa však, že súvisiace úspory sa v plnej miere použijú na zníženie deficitu verejných financií. V tejto súvislosti teda existuje riziko, že sa nedosiahne súlad s odporúčaním Rady.

(19) Rada zároveň odporučila, aby Nemecko zachovalo verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov a zabezpečilo účinné čerpanie grantov v rámci mechanizmu a účinné čerpanie iných fondov Únie, najmä s cieľom podporiť zelenú a digitálnu transformáciu. Podľa prognózy Komisie z jari 2024 sa predpokladá, že verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov sa z 2,6 % HDP v roku 2023 zvýšia na 2,7 % HDP v roku 2024. To je v súlade s odporúčaním Rady. Na druhej strane sa očakáva, že verejné výdavky financované z príjmov z fondov EÚ vrátane grantov v rámci mechanizmu zostanú v roku 2024 na stabilnej úrovni 0,2 % HDP.

(20) Vychádzajúc z opatrení, ktoré boli v príslušných oblastiach politiky známe k dátumu uzávierky prognózy, a z predpokladu nezmenenej politiky sa v prognóze Komisie z jari 2024 predpokladá, že deficit verejných financií bude v roku 2025 na úrovni 1,2 % HDP. Pomer dlhu verejnej správy k HDP sa má do konca roka 2025 znížiť na 62,2 %. V znížení deficitu a pomeru dlhu k HDP v roku 2025 sa odráža najmä očakávané oživenie rastu HDP.

([15]) Odporúčanie Rady zo 14. júla 2023, ktoré sa týka národného programu reforiem Nemecka na rok 2023 a ktorým sa predkladá stanovisko Rady k programu stability Nemecka na rok 2023 (Ú. v. EÚ C 312, 1.9.2023, s. 38).

([16]) Čisté primárne výdavky sú vymedzené ako výdavky financované z vnútroštátnych zdrojov bez i) diskrečných príjmových opatrení, ii) úrokových výdavkov, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) jednorazových a iných dočasných opatrení.

([17]) Vplyv tohto zatriedenia zachytáva ukazovateľ miery rastu výdavkov, má však zanedbateľný vplyv na deficit verejných financií, keďže podobne sa zvýšili aj príjmy.

([18]) Údaj predstavuje úroveň ročných rozpočtových nákladov na tieto opatrenia vrátane príjmov a výdavkov a v príslušných prípadoch po odpočítaní príjmov z daní z neočakávaných ziskov dodávateľov energie.

([19]) Tento príspevok sa meria ako zmena primárnych výdavkov verejnej správy bez i) prírastkového vplyvu diskrečných príjmových opatrení na rozpočet, ii) jednorazových opatrení, iii) výdavkov na cyklickú nezamestnanosť a iv) výdavkov financovaných z nenávratnej podpory (grantov) v rámci mechanizmu a iných fondov Únie vo vzťahu k strednodobej (desaťročnej) priemernej potenciálnej miere rastu nominálneho HDP vyjadrenej ako pomer k nominálnemu HDP.

(21) Verejné investície nedržali krok s investičnými potrebami v oblasti infraštruktúry, vzdelávania, odbornej prípravy a zelenej a digitálnej transformácie, a to aj napriek tomu, že v posledných rokoch došlo k miernemu zvýšeniu verejných investícii v percentuálnom pomere k HDP. Investície na spolkovej úrovni v minulom roku klesli pod úrovne odpisovania, pričom čisté investície na úrovni obcí boli v posledných dvoch desaťročiach záporné, čo viedlo k celkovému poklesu základného imania. Prekážky brániace investíciám pretrvávajú. Súkromné investície boli v roku 2023 stále pod úrovňou spred pandémie. Najmä administratívne zaťaženie pri zavádzaní súkromných investícií zostáva vysoké, a to konkrétne v dôsledku požiadaviek na rozsiahlu dokumentáciu a licencie, ako aj nedostatočnej digitalizácie. Náročné regulačné normy, regulačné rozdiely medzi regiónmi a zdĺhavé povoľovacie postupy bránia rozširovaniu výrobných a inovačných kapacít, najmä v odvetví energetiky a stavebníctva. Zatiaľ čo počet dokončených obytných jednotiek bol v roku 2023 na úrovni predchádzajúceho roka, investície do obytných budov sa za posledné tri roky znížili, a to aj napriek nedostatku bývania. Alternatívne formy financovania, najmä pre rozširujúce sa podniky, sú obmedzené. Výdavky malých a stredných podnikov (MSP) na výskum a vývoj sú naďalej nízke a šírenie technológií je obmedzené.

(22) Starnutím obyvateľstva sa znižuje počet obyvateľov v produktívnom veku, čo tlačí na rast indexu ekonomickej závislosti poproduktívnej zložky. V dôsledku toho sa očakáva zvýšenie celkových výdavkov na dôchodky. Vzniká tak značná potreba financovania. Čoraz väčšia časť výdavkov na dôchodky sa v priebehu rokov financuje spolkovými dotáciami. Tie od roku 2020 predstavovali viac ako 100 miliárd EUR ročne, čiže približne 23 % celkových spolkových výdavkov. Pri nezmenenej politike sa očakáva, že sa toto číslo bude ďalej zvyšovať, čím sa vytvorí tlak na rozsah produktívnych výdavkov. Dôchodkové poistenie zamestnancov, ako aj kapitálové súkromné dôchodkové systémy sa naďalej nevyužívajú dostatočne. Napriek úsiliu zvýšiť využívanie dôchodkového poistenia zamestnancov (druhý pilier) zostáva jeho pokrytie približne na úrovni 54 %. Plánované budovanie „generačného kapitálu“, čiže pridanie kapitálového prvku do zákonného dôchodkového systému, sa bude financovať prostredníctvom dlhu verejnej správy, a preto ponúka obmedzený potenciál na zlepšenie udržateľnosti dôchodkov. Hoci miera zamestnanosti pracovníkov vo veku 55 – 64 rokov patrí medzi najvyššie v Únii, zvyšovanie skutočného veku odchodu do dôchodku sa v posledných rokoch mierne spomalilo a zamestnanosť vo vekovej skupine nad 65 rokov zaostáva za členskými štátmi s najvyššou mierou zamestnanosti. Dôvodom sú aj možnosti predčasného odchodu do dôchodku, ktoré zvyšujú tlak na udržateľnosť dôchodkového systému.

(23) Kľúčom k inkluzívnejšiemu a udržateľnejšiemu rastu, ako aj k väčšej konkurencieschopnosti je optimálny daňový mix. Pracovníci v Nemecku čelia druhému najvyššiemu daňovo-odvodovému zaťaženiu v Únii. Vysoké dane spolu s pravidlami týkajúcimi sa sociálnych dávok znižujú stimuly na zvyšovanie počtu odpracovaných hodín, najmä v prípade osôb s nízkou mzdou a druhých zárobkovo činných osôb v domácnosti, ktorými sú často ženy, ako naznačuje aj veľmi vysoký podiel žien zamestnaných na čiastočný úväzok. To nepriaznivo vplýva na ponuku pracovnej sily a prehlbuje existujúci problém jej nedostatku. Okrem toho je podiel Nemecka na environmentálnych daniach pod priemerom Únie a klesá. Naproti tomu má Nemecko jednu z najvyšších sadzieb dane z príjmov právnických osôb v Únii vrátane miestnej obchodnej dane (*Gewerbesteuer*). Touto kombináciou vzniká zložitý a neprehľadný daňový systém. Nedávne iniciatívy na preskúmanie pravidiel odpisovania a zlepšenie daňových úľav na výskum a vývoj predstavujú nákladovo efektívne spôsoby, ako rozšíriť investičné stimuly. Zároveň existuje potenciál na zjednodušenie systému zdaňovania právnických osôb obmedzením rozsahu oslobodenia od dane.

(24) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k uvedenému nariadeniu plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré sa majú vykonať do roku 2026. Očakáva sa, že tieto reformy a investície pomôžu účinne riešiť buď všetky výzvy identifikované v príslušných odporúčaniach pre jednotlivé krajiny, alebo aspoň ich značnú časť. Vzhľadom na tento náročný časový rámec je nevyhnutné urýchlene pristúpiť k účinnému vykonávaniu plánu obnovy a odolnosti, vrátane kapitoly REPowerEU, keď dôjde k jej prijatiu, aby sa posilnila dlhodobá konkurencieschopnosť Nemecka využitím zelenej a digitálnej transformácie a aby sa zároveň zabezpečila sociálna spravodlivosť. Ak sa majú splniť záväzky plánu obnovy a odolnosti do augusta 2026, je nevyhnutné, aby Nemecko výrazne urýchlilo vykonávanie reforiem a investícií, a to aj pridelením dostatočných zdrojov na jeho riadenie. Rýchle začlenenie kapitoly

REPowerEU do plánu obnovy a odolnosti umožní financovať dodatočné reformy a investície na podporu strategických cieľov Nemecka a Únie v oblasti energetiky a zelenej transformácie. Aby sa v širšej miere preberala zodpovednosť za úspešné vykonanie plánu obnovy a odolnosti, naďalej treba systematicky zapájať miestne a regionálne orgány, sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a ďalšie relevantné zainteresované strany.

(25) Nemecko má v rámci strednodobého preskúmania programov politiky súdržnosti v súlade s článkom 18 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 ([20]) povinnosť preskúmať do marca 2025 každý program podporovaný Európskym fondom regionálneho rozvoja (EFRR), Európskym sociálnym fondom plus (ESF+), Kohéznym fondom a Fondom na spravodlivú transformáciu (FST), pričom má zohľadniť okrem iného výzvy identifikované v odporúčaniach pre danú krajinu na rok 2024, ako aj svoj národný energetický a klimatický plán. Na základe uvedeného preskúmania sa definitívne prideľujú finančné prostriedky Únie, ktoré sú súčasťou každého programu. Nemecko dosiahlo pokrok vo vykonávaní programov politiky súdržnosti a Európskeho piliera sociálnych práv, výzvy však pretrvávajú. V oblasti zamestnanosti a produktivity práce pretrvávajú značné regionálne rozdiely, hoci menej rozvinuté regióny postupne dobiehajú ostatné regióny, pokiaľ ide o produktivitu práce. Zásadný význam má urýchlenie vykonávania programov politiky súdržnosti, pričom priority, na ktorých sa v nich dohodlo, sú naďalej relevantné. V rámci cieľa posilniť administratívnu kapacitu je dôležité vyčleniť dostatočné zdroje na vykonávanie programov politiky súdržnosti a podporovať modernizáciu a digitalizáciu verejných orgánov zodpovedných za ich vykonávanie. Kľúčom k ďalšiemu zmenšovaniu rozdielov v oblasti regionálnej konkurencieschopnosti a zamestnanosti je zintenzívnenie výskumu, vývoja a inovácií vo všetkých regiónoch, a to najmä v tých na východe krajiny, ako aj podpora vzdelávania a odbornej prípravy s cieľom riešiť výzvy, ktoré prináša zelená a digitálna transformácia. To si zároveň vyžaduje, aby sa pokračovalo vo vykonávaní programov politiky súdržnosti v oblasti zelenej a digitálnej transformácie v regiónoch s vysoko výkonnými odvetviami. Treba pokračovať aj v ekologických investíciách v oblasti energetickej efektívnosti a energie z obnoviteľných zdrojov, adaptácie na zmenu klímy a uhlíkovej stopy. Rozvoj podnikania a podpora podnikov, najmä MSP, zostávajú relevantné. Prioritami sú kvalita a inkluzívnosť vzdelávania, odbornej prípravy a celoživotného vzdelávania, najmä pre znevýhodnené skupiny, ako aj aktívne začleňovanie a zlepšovanie zamestnateľnosti. Nemecko by mohlo na podporu vývoja alebo výroby kritických technológií v oblasti digitálnych technológií, čistých technológií efektívne využívajúcich zdroje a biotechnológií, ako aj na riešenie nedostatku pracovnej sily a požadovaných zručností v týchto odvetviach využiť aj Platformu strategických technológií pre Európu, zriadenú nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 ([21]).

(26) Popri hospodárskych a sociálnych výzvach, ktoré sa riešia v pláne obnovy a odolnosti a využitím finančných prostriedkov Únie, Nemecko čelí niekoľkým ďalším výzvam súvisiacim s riešením veľkého nedostatku kvalifikovaných pracovníkov, digitalizáciou a zelenou transformáciou. Ďalšie investície do zelenej a digitálnej transformácie by takisto pomohli zúžiť nerovnováhu medzi úsporami a investíciami.

(27) Nedostatok kvalifikovanej pracovnej sily brzdí rast, investície a zelenú a digitálnu transformáciu. Približne polovica spoločností v Nemecku má problémy s obsadzovaním voľných pracovných miest, a to aj z dlhodobého hľadiska. Existuje riziko, že nedostatok zručností by sa mohol ešte zhoršiť, keďže výsledky v oblasti vzdelávania – najmä v prípade znevýhodnených skupín – sa zhoršujú, značný počet osôb predčasne ukončuje školskú dochádzku a prejavujú sa slabé základné digitálne zručnosti. Podľa Programu OECD pre medzinárodné hodnotenie žiakov sa podiel žiakov dosahujúcich nedostatočné výsledky za posledné desaťročie takmer zdvojnásobil: približne traja z desiatich mladých študentov v Nemecku nedosahujú minimálnu úroveň znalostí z matematiky a jeden zo štyroch z čítania a prírodných vied. Vplyv sociálno-ekonomického prostredia a migrantského pôvodu na výsledky v oblasti vzdelávania ešte vzrástol. Nemecko takisto patrí medzi krajiny Únie s najvyšším podielom osôb, ktoré predčasne ukončili školskú dochádzku, a s výrazne zvýšeným počtom študentov narodených v zahraničí. Nový 10-ročný federálny a spolkový program „*Startchancen*“ zameraný najmä na znevýhodnených študentov predstavuje krok správnym smerom, ale pokrýva sotva 10 % nemeckých škôl. Kľúčom k účinnému vzdelávaniu a inklúzii je znalosť nemeckého jazyka, čo poukazuje na význam intenzívnejšej nemeckej jazykovej podpory, najmä pre študentov, u ktorých sa doma hovorí inými jazykmi ako nemčinou. Podiel dospelých, ktorí majú aspoň základné digitálne zručnosti, bol v Nemecku v roku 2023 na úrovni 52,2 %, čo je pod priemerom Únie (55,6 %), pričom zaostávajú najmä mladí ľudia. Je potrebné zlepšiť vyučovanie základných zručností a zvyšovanie úrovne zručností ľudí s nižšou

([20]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1060/oj).

([21]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/795 z 29. februára 2024, ktorým sa zriaďuje Platforma strategických technológií pre Európu („platforma STEP“) a mení sa smernica 2003/87/ES a nariadenia (EÚ) 2021/1058, (EÚ) 2021/1056, (EÚ) 2021/1057, (EÚ) č. 1303/2013, (EÚ) č. 223/2014, (EÚ) 2021/1060, (EÚ) 2021/523, (EÚ) 2021/695, (EÚ) 2021/697 a (EÚ) 2021/241 (Ú. v. EÚ L, 2024/795, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/795/oj).

kvalifikáciou a ľudí s migrantským pôvodom s nízkou úrovňou dosiahnutého vzdelania na trhu práce, a to s cieľom riešiť nedostatok pracovnej sily, najmä v odvetví zdravotnej a dlhodobej starostlivosti, stavebníctva, remesiel a služieb. Výsledky v oblasti zručností by sa mohli zlepšiť tým, že sa zintenzívni spolupráca medzi zamestnávateľmi a inštitúciami odbornej prípravy v rámci odvetví aj naprieč nimi, a tým, že sa budú viac využívať modulárne kvalifikácie/kvalifikácie s krátkym cyklom. Kľúčom k riešeniu veľkého nedostatku kvalifikovaných pracovníkov je vynaloženie ďalšieho úsilia o zlepšenie výsledkov v oblasti vzdelávania, najmä pokiaľ ide o znevýhodnené skupiny, a posilnenie digitálnych zručností.

(28) Nemecko síce vynaložilo úsilie na zlepšenie digitalizácie verejných služieb, no realizácia je naďalej pomalá, najmä pokiaľ ide o zavádzanie jednotných, plne digitálnych služieb v obciach a spolkových krajinách (*Länder*). Nemecko nedosiahlo svoj cieľ digitalizovať všetky administratívne služby pre verejnosť a podniky v rámci svojej vnútroštátnej zákonnej lehoty [koniec roka 2022, zákon o online prístupe (*Onlinezugangsgesetz*)]. Národná rada pre kontrolu regulácie (*Normenkontrollrat*) považuje vykonávanie zákona o online prístupe za nedostatočné, pričom za kľúčové riziko označila predpokladaný nedostatok pracovnej sily, ak sa prostredníctvom digitalizácie nezvýši efektívnosť. Napriek nedávnemu pokroku sú koordinácia a spolupráca na všetkých administratívnych úrovniach nedostatočné a zodpovednosť za realizáciu digitalizovaných procesov sa zdá obmedzená. Zo správy Komisie o referenčnej hodnote pre elektronickú verejnú správu vyplýva, že Nemecko dosahuje slabé výsledky aj v oblasti digitalizácie služieb administratívnej podpory (*back office*), ktorá presahuje pôsobnosť zákona o online prístupe. Kľúčovým faktorom umožňujúcim digitálnu verejnú správu je popri prvých krokoch v rámci plánu obnovy a odolnosti Nemecka modernizácia a prepojenie viac než 11 000 registrov. V tejto oblasti sa však do dnešného dňa zaznamenal len nepatrný pokrok a výdavky na opatrenia súvisiace s digitalizáciou verejnej správy sa znížili.

(29) Hoci Nemecko dosiahlo značný pokrok pri zavádzaní optických širokopásmových pripojení, celkové pokrytie krajiny na úrovni 29,8 % predstavuje aj tak druhú najnižšiu mieru pokrytia v Únii. Nedostatok optických vlákien (25,6 % pokrytie domácností) a sieťových pripojení s veľmi vysokou kapacitou (37,6 %) je obzvlášť výrazný vo vidieckych oblastiach. Medzery v pokrytí majú negatívny vplyv na konkurencieschopnosť a brzdia rast produktivity, najmä v prípade MSP. Pre urýchlenie pokrytia optickou sieťou má zásadný význam zlepšenie rámcových podmienok pre zavádzanie sietí, napríklad zvýšením plánovacích a implementačných kapacít vo verejnom sektore. Splnenie cieľov týkajúcich sa siete si bude okrem toho vyžadovať zlepšenie administratívnych postupov podávania žiadostí o povolenie a udeľovania povolení, ako aj štandardizáciu alternatívnych, menej časovo náročných metód inštalácie. Pokračovaním vo vykonávaní nemeckej gigabitovej stratégie by sa mohli tieto otázky vyriešiť a zabezpečiť ďalšie zlepšenia. Bolo by však vhodné, aby sa pozornosť venovala plánovaniu verejných intervencií tak, aby nedochádzalo k vytláčaniu komerčných investícií, napríklad zvyšovaním dopytu po nedostatkových inžinierskych zdrojoch.

(30) Dosiahnutie cieľov v oblasti klímy si vyžaduje vyvinutie ďalšieho úsilia v oblasti dekarbonizácie odvetvia dopravy. Odkedy boli zavedené ročné vnútroštátne emisné ciele špecifické pre jednotlivé odvetvia, odvetviu dopravy sa ich nepodarilo dosiahnuť, a to ani v roku 2023. Okrem toho zníženie emisií uhlíka v cestnej doprave by výrazne pomohlo dosiahnuť nemecký cieľ spoločného úsilia, a to znížiť do roku 2030 emisie o 50 % v porovnaní s úrovňami z roku 2005. Odvetvie dopravy zvýšilo v roku 2023 svoju konečnú spotrebu energie o 6,3 %. Zlepšenie spoľahlivosti a kvality železničnej prevádzky a riešenie nedostatku investícií a oneskorení pri renovácii, najmä v nákladnej doprave, by pomohlo stimulovať dopyt po verejnej doprave a zmierniť dopravné preťaženie. Vytvorenie dostatočnej kapacity železničnej siete, ktorá by sa prispôsobila požiadavkám zvýšeného objemu dopravy, si bude vyžadovať značné investície.

(31) Vzhľadom na úzke prepojenia medzi ekonomikami členských štátov eurozóny a ich kolektívny príspevok k fungovaniu hospodárskej a menovej únie Rada v roku 2024 odporučila členským štátom eurozóny, aby prijali opatrenia na splnenie odporúčania pre eurozónu na rok 2024, a to aj prostredníctvom svojich plánov obnovy a odolnosti. V prípade Nemecka odporúčania 1, 2 a 3 napomáhajú plneniu prvého, druhého, tretieho a štvrtého odporúčania uvedeného v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024.

(32) Odporúčania podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011 premietnuté do odporúčania 1 v texte vychádzajú z hĺbkového preskúmania Komisie a z jej záverov o existencii nerovnováh. Politiky uvedené v odporúčaní 1 pomáhajú pri riešení zraniteľných miest súvisiacich s pretrvávajúcim veľkým prebytkom bežného účtu. Odporúčania 2, 3 a 4 prispievajú k plneniu odporúčania 1, pokiaľ ide o vyššie investície. Politiky uvedené v odporúčaní 1 prispievajú k riešeniu nerovnováh aj k plneniu odporúčaní uvedených v odporúčaní pre eurozónu na rok 2024 v súlade s odôvodnením 31,

TÝMTO ODPORÚČA, aby Nemecko v rokoch 2024 a 2025 prijalo opatrenia s cieľom:

1. včas predložiť strednodobý fiškálno-štrukturálny plán. V súlade s požiadavkami reformovaného Paktu stability a rastu obmedziť rast čistých výdavkov ([22]) v roku 2025 na mieru, ktorá je v súlade, okrem iného, s hodnoverným znížením dlhu verejnej správy v strednodobom horizonte a so zachovaním deficitu verejnej správy pod referenčnou hodnotou 3 % HDP stanovenou v zmluve. Posilniť v záujme zvýšenia konkurencieschopnosti verejné investície a odstrániť prekážky, ktoré bránia súkromným investíciám. Posilniť fiškálny priestor na produktívne výdavky, a to aj reformou finančnej stránky prvého piliera dôchodkového systému. Zlepšiť daňový mix v záujme inkluzívnejšieho rastu a udržateľnej konkurencieschopnosti, a to aj znížením faktorov, ktoré odrádzajú od zvyšovania odpracovaných hodín, najmä v prípade druhých zárobkovo činných osôb v domácnosti;

2. výrazne urýchliť vykonávanie plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, keď dôjde k jej prijatiu, pričom sa zabezpečí dokončenie reforiem a investícií do augusta 2026, a urýchliť vykonávanie programov politiky súdržnosti, a to aj pridelením dostatočných zdrojov na riadenie plánu obnovy a odolnosti a programov politiky súdržnosti. V kontexte strednodobého preskúmania programov politiky súdržnosti sa naďalej sústreďovať na dohodnuté priority a zároveň zvažovať príležitosti, ktoré poskytuje iniciatíva Platforma strategických technológií pre Európu, s cieľom zlepšiť konkurencieschopnosť;

3. riešiť nedostatok kvalifikovaných pracovníkov, najmä posilnením základných a digitálnych zručností a zlepšením výsledkov v oblasti vzdelávania, a to aj posilnením poskytovania cielenej podpory znevýhodneným skupinám. Urýchliť digitalizáciu verejnej správy, a to aj zvýšením geografického pokrytia digitálnych verejných služieb. Ďalej podporovať zavádzanie digitálnych komunikačných sietí s veľmi vysokou kapacitou, a to aj uľahčením potrebného vykonávania súkromných investičných projektov a v prípade potreby mobilizáciou verejných zdrojov;

4. urýchliť dekarbonizáciu odvetvia dopravy, a to aj modernizáciou železničnej siete.

V Luxemburgu 21. októbra 2024

Za Radu

predseda

NAGY I.

([22]) Podľa článku 2 bodu 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263 sú „čisté výdavky“ výdavky verejnej správy bez úrokových výdavkov, diskrečných príjmových opatrení, výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a jednorazových a iných dočasných opatrení.